

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE

Broj: 02 – 941/2
Podgorica, 24.07.2017. godine

Na osnovu člana 140 i 141 Zakona o elektronskim medijima ("Sl. list Crne Gore", br. 46/10, 40/11, 53/11 i 06/13) i člana 196 Zakona o opštem upravnom postupku ("Sl. list RCG", br. 60/03 i "Sl. list Crne Gore", br. 73/10 i 32/11), direktor Agencije za elektronske medije donosi

R J E Š E N J E

1. Privrednom društvu „**Lokalni javni emiter Radio Televizija Budva**“ d.o.o. iz Budve, javnom emiteru televizijskog programa „**TV Budva**“, izriče se **upozorenje**, kao upravno-nadzorna mjera **jer je** prilikom emitovanja emisije „**Jutrom Budve**“ od 13. juna 2017. godine, u terminu od 08:00:11 do 09:22:45 sati, emitovao prikrivene komercijalne audiovizuelne komunikacije (što je zbranjeno članom 85 st. 1 Zakona o elektronskim medijima i članom 13 st. 1 Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama ("Sl. list CG", br. 36/11)), emitovao 11 minuta i 43 sekundi oglasa u jednom satu (što predstavlja kršenje člana 92 Zakona o elektronskim medijima i člana 40 Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama), propustio da oglasne sadržaje učini jasno prepoznatljivim (što je propisano članom 88 Zakona o elektronskim medijima) i prekršio obavezu da telepromocija, kao vid oglašavanja, mora biti lako prepoznatljiva i audio, vizuelno i/ili prostorno odvojena od ostalih programskih sadržaja (koja je propisana čl. 37 stav 1 i 53 stav 2 Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama), čime je prekršio tač. 7.1. Odobrenja za emitovanje O-TV-J-06 od 04.03.2013.godine.
2. Upozorenje iz tačke 1 ovog Rješenja se izriče zbog:
 - a. emitovanja prikrivenih komercijalnih audiovizuelnih komunikacija (član 85 st. 1 Zakona o elektronskim medijima i član 13 st. 1 Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama).
 - b. emitovanja komercijalne audiovizuelne komunikacije koje nijesu jasno prepoznatljive (član 88 Zakona o elektronskim medijima) i emitovanja telepromocije, kao vida oglašavanja, koja nije prepoznatljiva i audio, vizuelno i/ili prostorno odvojena od ostalih programskih sadržaja (član 37 stav 1 i 53 stav 2 Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama).
 - c. kršenja obaveze da u jednom satu emitovanja programa javnog emitera tokom dana ne smije biti emitovano više od 10% (šest minuta) oglasa (član 92 Zakona o elektronskim medijima i član 40 Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama).
3. Nalaže se privrednom društvu „Lokalni javni emiter Radio Televizija Budva“ d.o.o. iz Budve, da usaglasí emitovanje programskih sadržaja u okviru opšteg televizijskog programa „TV Budva“ sa standardima definisanim u Zakonu o elektronskim medijima, podzakonskim aktima Agencije i izdatom Odobrenju za emitovanje.
4. Privredno društvo „Lokalni javni emiter Radio Televizija Budva“ d.o.o. je dužno da, u skladu sa članom 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima, informaciju o izrečenoj mjeri iz tačke 1 ovog rješenja objavi u okviru opšteg televizijskog programa „TV Budva“ u okviru emisije „Jutrom Budve“.
5. Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana dostavljanja.
6. Ovo rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije za elektronske medije www.ardcg.org.

7. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

O b r a z l o ž e n j e

Redovnim monitoringom emitovanog opšteg televizijskog programa „Televizija Budva“, privrednog društva „Lokalni javni emiter Radio Televizija Budva“ d.o.o. (u daljem tekstu: javni emiter), uočeno je da je isti emitovao emisiju „Jutrom Budve“ dana 13. juna 2017.g. u terminu od 08:00:11 do 09:22:45 sati.

Imajući u vidu standarde o komercijalnim AVM komunikacijama i učešće ovih sadržaja u emisiji „Jutrom Budve“, Agencija za elektronske medije (u daljem tekstu: Agencija) je pokrenula postupak za utvrđivanje da li došlo do kršenja Zakona o elektronskim medijima (u daljem tekstu: Zakon), Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama (u daljem tekstu: Pravilnik) i izdatog Odobrenja za emitovanje O-TV-J-06.

Saglasno nadležnostima ustanovljenim članom 138 Zakona o elektronskim medijima i članom 8 Zakona o opštem upravnom postupku, a u cilju utvrđivanja da li je emitovanjem spornog programskog sadržaja došlo do kršenja Zakona, Pravilnika i Odobrenja za emitovanje, Agencija je od javnog emitera zatražila pisano izjašnjenje (akt br. 02-941/1 od 26.06.2017.g.).

Dana 05.07.2017.g. emiter je dostavio Agenciji pisano izjašnjenje (akt zaveden pod br. 02-941/2 od 05.07.2017.g.) kojim je potvrdio da je došlo do greške i kako navodi „*neregularnog emitovanja reklamnih sadržaja*“, zbog „*preopterećenosti i trenutnog nesnalaženja zaposlenih u realizaciji pomenutog programa, kao i zbog neinformisanosti*“.

Uz izjašnjenje su dostavljeni Pravilnik o oglašavanju, telešopingu i sponzorstvu u programima „Radija i Televizije Budve“ d.o.o. (broj 23 od 22.03.2013. godine) i Ugovor o medijskom partnerstvu, zaključen između „Lovćen film“ d.o.o. i javnog emitera (zaveden kod javnog emitera pod brojem 266 od 27.05.2015. godine, u daljem tekstu: Ugovor).

Članom 2 tačka 2.5. Ugovora predviđeno je da će „*Lovćen film d.o.o. obezbijediti za RTB (javni emiter) najmanje šest ulaznica dnevno za sve projekcije u Cadmus Cineplex-u za svo vrijeme trajanja Ugovora a za potrebe nagradnih igara koje će organizovati RTB.*“

Nadalje, članom 3 tač. 3.2. i 3.3. Ugovora je predviđeno da će „*RTB nastojati da osigura PR reportaže u svojim TV emisijama koji uređuje redakcija RTB u svrhu povećanja interesa za Cadmus Cineplex shodno media planu*“, kao i da će „*RTB osigurati prostor za oglašavanje dnevnih projekcija - najmanje 3 puta dnevno po 4 TV film trejlera (reklame za film), shodno media planu, a posebno u jutarnjem programu, nedeljnom programu, ljetnjem programu itd.*“

Prilikom razmatranja da li je emitovanjem predmetnih sadržaja došlo do kršenja propisanih standarda o komercijalnim AVM komunikacijama, Agencija je posebno imala u vidu sljedeće:

- članom 85 st. 1 Zakona i članom 13 st. 1 Pravilnika zabranjene su prikrivene komercijalne audiovizuelne komunikacije. Članom 4 Zakona i članom 4 Pravilnika one su definisane kao predstavljanje riječima ili slikama robe, usluga, imena, zaštitnog znaka ili aktivnosti proizvođača roba ili pružaoca usluga u radijskim i/ili TV programima kada je cilj takvog predstavljanja oglašavanje i moglo bi dovesti javnost u zabludu u vezi sa njegovom prirodom. Takvo se predstavljanje naročito smatra namjernim ako je izvršeno u zamjenu za plaćanje ili za sličnu naknadu;
- članom 88 Zakona je propisano da komercijalna audiovizuelna komunikacija mora biti jasno prepoznatljiva;
- članom 92 Zakona i članom 40 Pravilnika određeno je da u jednom satu emitovanja programa javnog emitera tokom dana ne smije biti emitovano više od 10% (šest minuta) oglasa;
- telepromocija je oblik oglašavanja tokom prenosa programa pri čemu se pravi pauza u dotadašnjem toku uredničkog sadržaja, a voditelj preuzima ulogu prezentera određenih proizvoda ili usluga (član 4 Pravilnika). Članom 37 st. 1 i 53 st. 2 Pravilnika propisano je da telepromocija mora biti lako prepoznatljiva i audio, vizuelno i/ili prostorno odvojena od ostalih programskih sadržaja.

Na osnovu uvida u snimke emitovanog sadržaja, može se konstatovati sljedeće:

- emisija "Jutrom Budve", tzv. jutarnji program, je programski sadržaj kolažnoga tipa, sadržinski strukturiran po satu, sa servisnim informacijama, brojnim priložima o aktuelnostima iz svih oblasti, stalnim rubrikama, gostima u studiju, marketingom itd.
- predmet monitoringa je bila emisija emitovana 13. juna 2017. godine u terminu od 08:00:11 do 09:22:45 sati.
- na samom kraju emisije, voditeljka saopštava: *"...I kao što ste navikli u okviru našeg jutarnjeg programa slijedi naša nagradna igra, pogledaćemo trejlere u nastavku, dijelimo za Vas tri puta po dvije karte za sljedeće projekcije: „Putovanje” – drama, „Kako se riješiti zeta” – komedija, „Čuvari plaže” – komedija, „Otkriven” – akcija, „Kralja Artur” – avantura, 454 894".* Dok voditeljka predstavlja pripremljene informacije, na punom ekranu je prikazan repertoar bioskopa „Cadmus cineplex”. Istovremeno se emituju trejlere za bioskopski filmski program i realizuje nagradna igra. Tako pripremljen programski sadržaj emitovan je u ukupnom trajanju od 7 minuta 52 sekunde.

Navedeni dio predmetnog sadržaja (prilog) predstavlja komercijalnu audiovizuelnu komunikaciju, odnosno oglašavanje u vidu telepromocije (jer voditeljka predstavlja uslugu, odnosno repertoar bioskopa „Cadmus cineplex”, oglašivača „Lovćen film” d.o.o.), koju emiter nije učinio jasno prepoznatljivom.

U svom izjašnjenju i emiter sam prepoznaje da se radilo o "neregularnom reklamiranju", te da su preduzeli sve mjere da propusta više ne bude.

- zbog izostanka adekvatnog označavanja, prilog / nagradna igra „Cadmus Cineplex” se može okarakterisati kao prikrivena komercijalna audiovizuelna komunikacija odnosno oglašavanje, posebno imajući u vidu sljedeće:
 - o prilogom je predstavljen segment ponude poslovnog subjekta, preporučivanjem kupovine. On sadrži promotivni element jer predstavlja obraćanje gledaocu, kao potrošaču, sa ciljem da se utiče na njegovu odluku o kupovini.
 - o prilog može dovesti u zabludu gledaoca, u pogledu njegove stvarne prirode. Formulisan je na način koji je pogodan da ga uvjeri da je riječ o uredničkom, a ne sadržaju komercijalne (oglasne) prirode. To je prevashodno moguće zbog načina na koji prilog predstavlja ponudu, u formi priloga, riječima *"...I kao što ste navikli u okviru našeg jutarnjeg programa slijedi naša nagradna igra"*. Dakle, bez ikakve informacije da se radi o nagradnoj igri koja se organizuje u saradnji sa oglašivačem – „Lovćen film” d.o.o., odnosno sadrži, u svom većem dijelu, trejlere za bioskopski filmski program.
 - o predstavljanje je izvršeno u zamjenu za novčanu odnosno drugu naknadu (besplatne bioskopske karte i sl.). Sadržaj je u cjelini posvećen promociji ponude poslovnog subjekta. Ne postoji tema kojom se sadržaj bavi (izuzev promotivnog elementa) čime bi za navedeno postojalo uređivačko opravdanje.
- u periodu od 10:00 do 11:00 sati emitovani su oglasni sadržaji:
 - 09:08:06 – 09:15:58 – 7 minuta 52 sekunde, nagradna igra „Cadmus Cineplex”;
 - 09:37:28 – 09:52:37 – 15 minuta 9 sekundi, TV shop;
 - 09:52:46 – 09:56:37 – 3 minuta 51 sekund, oglasi.

Na ovaj način premašena je kvota definisana članom 90 Zakona i 40 Pravilnika da u jednom satu emitovanja programa javnog emitera tokom dana ne smije biti emitovano više od 10% (šest minuta) oglasa.

Može se zaključiti da je emiter emitovanjem predmetnog sadržaja prekršio standarde o komercijalnim AVM komunikacijama u dijelu zabrane prikrivene komercijalne audiovizuelne komunikacije, obaveze da telepromocija (kao vid komercijalne audiovizuelne komunikacije, odnosno oglašavanja) mora biti lako prepoznatljiva i audio, vizuelno i/ili prostorno odvojena od ostalih programskih sadržaja, bez obzira da li se pruža sa ili bez naknade, kao i dozvoljenog trajanja emitovanja oglasa u jednom satu tokom dana.

Na osnovu navedenog, a uvažavajući činjenicu da je saglasno tački 7.1 izdatog Odobrenja za emitovanje O-TV-J-06 od 04.03.2013. godine emiter odgovoran za sve objavljene sadržaje, može se utvrditi

da je emiter objavljivanjem programskog sadržaja prekršio čl. 85, 88 i 92 Zakona i čl. 13, 37 stav 1, 40 i 53 stav 2 Pravilnika.

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, direktor Agencije je, saglasno čl. 140 i 141 Zakona o elektronskim medijima, donio odluku kojom se javnom emiteru izriče upravno-nadzorna mjera upozorenja i nalaže da usaglasi emitovanje programskih sadržaja u okviru programa „TV Budva“ sa standardima definisanim u Zakonu o elektronskim medijima, podzakonskim aktima Agencije i izdatom Odobrenju za emitovanje.

Emiteru je naloženo i da u skladu sa čl. 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima izrečenu mjeru upozorenja objavi u svom programu, u okviru emisije „Jutrom Budve“.

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

Dostavljeno:

- Privredno društvo „Lokalni javni emiter Radio Televizija Budva“ d.đ.o.o.
- Arhiva

DIREKTOR
Abaz Beli Džafić

The image shows a circular official stamp of the Agency for Electronic Media (ARD) of Montenegro. The stamp contains the text "AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE" and "PODGORICA". Overlaid on the stamp is a handwritten signature in blue ink, which appears to be "Abaz Beli Džafić". To the right of the stamp, there are several vertical lines and a large, stylized handwritten flourish.